

Rønne

Rønne Havn er Bornholms største havn og har i årevis haft et yderbassin, som beskyttede havnen og nogle mindre bassiner til færgefart, fragtskibe og fiskefartøjer samt lystbådehavnen bagerst til venstre på fotoet. Havnen kan besejles af skibe med en længde op til 240 m og en dybgang på 8 m.

Rønne fik købstadsrettigheder i 1327 og har altid været en vigtig havn, både for øen og som en brik i spillet om magten i Østersøen helt fra Hansestædernes tid. I dag har havnen færgeruter til Køge, Sverige og Tyskland og er livsnerven for Bornholms landbrug, industri, handel og turisterhverv. Færgeruterne til Ystad og Køge er livlinen til resten af Danmark, og øen får stor klimabetydning for flere lande, når Energistyrelsens store havvindmøllepark i Østersøen er opført om få år.

Rønne Lodseri blev oprettet som et kommunalt lodseri i 1743 og var derfor omfattet af grandfathers rights. Men i 2015 overlod havnen lodsningen i Rønne Havn til DanPilot. Hidtil havde Rønne Lodseri haft 2 lodser, der foretog 150 lodsninger ind og ud af Rønne Havn om året.

Ved at lade lodsvirksomheden i Rønne Havn A/S indgå i DanPilot, øgede havnen rollen som øens forsyningshavn og vækstdynamo. DanPilot overtog havnelodseriets lodsbåd Ursula, men ikke lodseriets bygning, der nu indgår i Rønnes historie og kulturarv. Fotos: Rønne Havn.

Der kommer hvert år 1,3 mio. personer og 345.000 biler samt mere end 35.000 godsenheder ind og ud af Rønne Havn.

Postkortet fra omkring 1905 viser havnens lodsbåd med den røde stribe og ordet Rønne i sejlet. Lodsbåden blev bygget i 1870 på Rønne Baadebyggeri. Lodsbåden blev afhændet, da lodseriet fik en ny lodsbåd i 1916.

Lodsbådens afløser M/S Lodsen blev bygget på Peter Hansens Baadebyggeri i Svaneke i 1916. Den blev erstattet af en ny lodsbåd i 1965, hvorefter den hidtidige lodsbåd overgik til privat eje. Fotos: Rønne Byarkiv.

Havnelodseriets lodsbåd i 2015, Ursula, der ses på fotografiet ovenfor, indgik i handelen mellem Rønne Havn og DanPilot. Ursula blev senere erstattet af en af DanPilots nye lodsbåde, og så blev Ursula flyttet til Limfjorden, hvilket er et eksempel på, at mange lodsbåde kan flyttes fra et farvand til et andet farvand.

Nedenfor ses militærets gamle havnevag, som havnelodseriet overtog i 1867. Træudsigtstårnet på billedet blev opført i 1871. Bygningen blev nedrevet i 1913, hvorefter havnens nye lodsstation, der ses på næste side, kunne tages i brug af Rønne Lodseri. Fotos: Rønne Byarkiv.

Havnens nye lodsstation stod færdig i 1913. Den har som det gamle lodshus et afvalmet tag med et udhængende tag over loggiaen båret af søjler. Lodsstationen fik kontor, vagt-, sove- og materielrum samt et udsigtstårn bagerst i bygningen. På fotoet nedenfor ses aktiviteten i Rønne Havn omkring 1900. Fotos: Rønne Byarkiv og Bornholms Museum.

Ovenfor ses en model af Rønne Havns masterplan 2050 for havnens gamle og nye områder.

Der kommer i dag omkring 60 krydstogtskibe om året til Rønne Havn, dels på grund af øens mange seværdigheder, dels fordi havnen ligger ideelt placeret i forhold til de mange veletablerede sejlruiter i Baltikum. Rønne Havn blev Danmarks første havn, der er blevet certificeret efter FN's verdensmål. Rønnes gamle havn med små bassiner har dog svært ved at kunne modtage nutidens kæmpestore krydstogtskibe.

For det er vanskeligt at lægge de store krydstogtskibe til kajen i Rønne, hvor havnen endnu ikke er fuldt udvidet. At det kan lade sig gøre, kan ske, fordi DanPilots lodser på Bornholm med viden og snilde kan lægge krydstogtskibe til kajen i den gamle havn. For bassiner og kajer er ikke anlagt til at kunne modtage store krydstogtskibe, hvilket fremgår af fotoet af havnen på første side. Men det rådes der bod på i havnens udbygning i masterplanen.

Alternativet for gas, kul og olie vil gøre Bornholm til en frontfigur i Danmarks energiplanlægning. For de største havvindmøller skal ligge i Nordsøen og Østersøen, hvor vindressourcerne er størst.

Kriegers Flak, der er opkaldt efter den danske søofficer Christian Krieger, som kortlagde Østersøen i 1840, er et lavvandet område i Østersøen mellem Danmark, Sverige og Tyskland. Her har det danske statejede Energinet i 2021 opført en havvindmøllepark på 132 km² med 72 vindmøller, der blev afskibet fra Rønne Havn. Vindmøllerne har en højde på 188 meter og vejer op mod 900 tons og har kabler til Danmark og Tyskland. Østersøen, der omgiver havvindmølleparken, har 170 km under-vandskabler, der kan levere strøm til ca. 600.000 husstandes årlige forbrug.

I 2023/24 opstilles 27 Vestas vindmøller i Havvindmølleparken Arcadis Ost 1 74 km syd for Bornholm. Vindmølleparken drives af selskabet Parkwind og kan forsyne op mod 290.000 husstande med strøm. Monterings- og udskibningsopgaver sker i Rønne grundet havnens unikke infrastruktur.

Her ses installationsskibet Thialf, der er verdens næststørste installationsskib og nok bedst kan beskrives som en kæmpekran, der kan flyde. Thialf blev lodset af DanPilot fra Skagen til Bornholm og kunne lige akkurat gå under Storebæltsbroens 18 meter efter en ombygning af kranens øverste del.

Havvindmølledele sejles fra Rønne på en pram ud til Thialf, hvor installationsskibets kran løfter mølledele over på Thialf. Her samles mølledele og monteres med tre vinger og anbringes på stålrør, der vejer 2000 ton, er 100 m høje, 10 m i diameter og hamres 40 m ned i havbunden.

DanPilots lodser medvirker til, at alt kan sejles ud fra Rønne, og at de komplicerede flytninger af mølledele fra havnen, prammen og til Thialf kan løses. For det kræver en erfaring og dømmekraft, som en lods med en lang uddannelse og beskæftigelse i Østersøen og i Rønne Havn har.

Folketingets klimaaftale i 2020 indebærer, at der skal der opføres to energigøer. Én i Østersøen og én i Nordsøen for at kunne sikre grøn forsyning til det danske elnet i fremtiden. Energiø Bornholm er et led i Energistyrelsens energiprojekt. Det medfører en udgift på 13,9 milliarder kroner at føre kabler, med strøm omdannet til jævnstrøm på et landanlæg på Bornholm, føres til Sjælland. Strømmen leveres af den nye havvindmøllepark 15 km fra Bornholm, hvor meget store havvindmøller med en højde på op til 350 m over havet kan udnytte de store havvindressourcer i Østersøen.

Danmarks grønne erhvervsorganisation, Green Power Denmark, forventer, at med 1100-1700 havvindmøller i Østersøen kan opnås en kapacitet på 20 GW omkring 2030. Det kan sikre strøm op til 30 millioner husstande. Strømmen fra havvindmølleparker omformes på et landanlæg på Bornholm til jævnstrøm, der kan transporteres over lange afstande først til Sjælland, Sverige og Tyskland, senere til andre lande i Europa. Strømmen skal tillige kunne omdannes til Power-to-X, som betyder, at strøm kan udnyttes til at fremstille brint, der bl.a. kan bruges i transportsektoren og industrien.

Hvert år sejler ca. 60.000 skibe forbi Bornholm. Så DanPilot udfører lodsninger fra og til Skagen, Storebælt, Øresund og farvandet ud for Bornholm. DanPilots lodsstation i Allinge servicere alle erhvervshavne på Bornholm.

Rønne Havns udvikling er unik. For der er ikke andre havnebyer i Danmark, hvor en havn efter 700 år er blevet større end byen, hvilket kan ses på første side og forrige side.

Skrevet af Danmarks Lodsmuseumsforening